

[Steen Folke]

»U-landshjælp er at tage fra de fattige i de rige lande og give til de rige i de fattige lande«.

Så kort og så præcist kan det i virkeligheden siges, hvis man ønsker at beskrive det, der er hovedindholdet i den u-landshjælp, som gives af de store vestlige og også de mindre vestlige kapitalistiske lande, herunder Danmark, til u-landene. U-landshjælpen må ses som en hjælp til en udvikling i u-landene, der først og fremmest er i overklassens og de udenlandske selskabers interesse. De rige kapitalistiske landes hovedinteresse i forbindelse med u-landene er at sikre, at de forbliver åbne for udenlandsk privatkapital, og at den ulige handel kan fortsætte.

Den danske u-landshjælp adskiller sig ikke principielt fra den u-landshjælp, som gives af andre højtudviklede kapitalistiske lande. Den indgår som et lille byggeelement i det projekt, der går ud på at opretholde og videreudvikle forbindelserne mellem u-landene og i-landene inden for rammerne af det kapitalistiske verdenssystem.

Foruden det mere generelle sigte har den danske u-landshjælp den funktion på forskellige områder at støtte dansk erhvervsliv. De statslån, der ydes u-landene, er jo bundet til indkøb af varer i Danmark, hvilket i mange tilfælde betyder, at u-landene får varer, der både er dyrere og dårligere end dem, de kunne købe i andre lande.

Derudover er der bestemmelser om eksportkreditgarantier og om investeringsgarantier, som er optaget i den danske lov om u-landshjælp, og som direkte er erhvervsstøtte til danske firmaer. Så kan man endelig nævne industrialiseringsfonden for udviklingslandene, som jo er en fond, der i direkte og usminket form støtter dansk kapital, uanset om etableringen af store moderne danske erhvervsvirksomheder i u-landene f. eks. udkonkurrerer små lokale, mere arbejdskraftkrævende virksomheder.

Men når dette er sagt om det generelle sigte med u-landshjælpen, så må det naturligvis erkendes, at der er en vis beskednelighed af den danske u-landshjælp, som ikke slet og ret tjener disse formål. En ubetydelig brøkdelen, nemlig mindre end 1 pct. af den danske u-landshjælp, er faktisk gået til at støtte forskellige befrielsesbevægelser, først og fremmest dem, der nu har sejret i de tidligere portugisiske kolonier i Afrika.

Det siger sig selv, at VS går ind for den form for u-landshjælp, mens fremskridtspartiet og andre borgerlige partier lige så oplagt går imod. Rent faktisk stillede vi her for nylig et ændringsforslag til finanslovsforslaget om, at støtten til disse befrielsesbevægelser skulle forhøjes med 100 mill. kr. fra det nuværende beløb på omkring 14 mill. kr. Det siger sig selv, at dette ændringsforslag blev stemt ned af bogstavelig talt alle andre partier her i folketinget. Jeg synes, at det er meget tankevækkende, at det lige præcis er dette beløb, dette uhyre beskedne beløb på mindre end 1 pct. af den samlede u-landshjælp, som gang på gang hives frem af de borgerlige partier, også i debatten i dag, og gøres til det, som debatten i det væsentlige skal dreje sig om, mens man ikke, bortset fra fremskridtspartiet, beskæftiger sig med de øvrige 99 pct. af den u-landshjælp, som gives.

VS støtter selvfølgelig ud over den hjælp, der går til befrielsesbevægelser, også den u-landshjælp, som går til lande med progressivt styre. Jeg tænker på hjælp til lande som Vietnam, Moçambique, Angola og Guinea-Bissau, hvoraf nogle jo har været fremdraget i debatten i dag, bl. a. i forbindelse med de dagsordener, der er stillet. Men det er jo langt fra, meget, meget langt fra, hovedparten af den danske u-landshjælp, der går til lande af den type.

Under debatten i folketinget her den 22. april 1976, hvor vi sidst debatterede principperne for den danske u-landshjælp, fremsatte VS et forslag om motiveret dagsorden, som lagde op til en radikal omlægning af den danske u-landshjælp efter to hovedprincipper. For det første skulle der være tale om bistand til lande med progressivt styre, noget, som virkelig vil sikre, at hjælpen kommer den brede befolkning til gode, eller til befrielsesbevægelser, der kæmper imod undertrykkende styre forskellige steder i u-landene. Det andet hovedprincip var, at vi foreslog at fjerne den del af den såkaldte u-landshjælp, som reelt er en mere eller mindre camoufleret støtte til danske kapitalejere, og som efter vores mening ikke på nogen måde fortjener betegnelsen u-landshjælp.

Dette dagsordensforslag fik kun vores egne stemmer, og vi måtte altså se i øjnene, at vi stod meget alene med dette markante forslag til en omlægning af u-landshjælpen. Men det skal ikke på nogen måde forhindre,